

Kræklingaalistœðin og laksa- og silaalistœðin lið um lið. Innast móti landi í Kaldbaksfirði siggja vit byrjanina til kræklingaalistœðina hjá Atlantic Shellfish. Uttanfyr siggjast flóthylyjar hjá Salmo, sum alir laks og sil

stoyptum kistum, skal stœðin í Kaldbaksfirði byggjast við grótkostum út frá landi. Bæði í Kaldbaksfirði og í Funningsfirði eru lagðar út flotlinur, sum hava trossar við kræklingi hangandi niður úr.

Arbeiðsgongdin hjá Atlantic Shellfish í Kaldbaksfirði verður henda: 1. byggistig fevnir um arbeiði at leggja grótkast so mikið langt út frá landi, at tað verður nokk dýpi til at hava triggjar metrar langar trossar hangandi. Talan er um at fáa 1000 trossar út.

2. byggistig fevnir um, at leggja út konstruktiónir so, at tað ber til at arbeiða biliga og lætt t.d. soleiðis at tað ikki verður neyðugt at skula arbeiða við báti. Tvørtur um grótkastini verða lagdir skerstokkar, sum trossarnir skulu hanga í. Eisini her er talan um 1000 nýggjar trossar.

3. byggistig fevnir um øki til at seta hús og eitt virki á. Eisini her skulu 1000 trossar við kræklingi út í sjógvin.

Ala 80—100 tons

Tá so stœðin verður liðugt útbygd um eini trý ár verða har tilsamans 3000 trossar. Hetta skuldi kunna givið eina framleiðslu av vaksnum kræklingi uppá millum 80 og 100 tons. Gongur sum ætlað verður klárt at pilka tey fyrstu 20 til 30 tonsini um hálvtannað ár.

— Fer tilik alistœð at geva nógva arbeiði av sær, spurdu vit Knút Nolsøe?

— Tað verður arbeiði til nœkur fólk, og tá pilkingin fer fram til enn fleiri. Men tað er greitt, at tað er avmarkað, hvat ein stœð, sum framleiðir 100 tons um árið kann geva av

arbeiði. Aðrastaðni hava teir stœðir, sum framleiða 1000 tons um árið. Sjalvur haldi eg, at vit eiga ikki at taka munin ov fullan í byrjanini.

Politikararnir seinir

— Nú eru tit so byrjaðir av álvara, men hefur tað ikki verið trupult at fáa fólk at trúgva uppá, at kræklingaalíng kundi bliva til nakað her hjá okkum?

— Tað eru skjótt 12 ár farin síðani vit byrjaðu royndirnar. Eingin hevur trúð uppá hetta, og tað hevur verið tungt at fáa upplýsingar til vega. Vit hava mangan roynt at fingið stuðul, men eingin hevur reagerað. Nú tað visir seg at vera ov trøngt úti á havinum bæði aðrastaðni og heima hjá okkum sjálvum, so duga fólk at skilja, at vit mugu finna uppá okkurt annað. Visindamennirnir hava stuðlað okkum, men politikararnir hava verið seinir at innsiggja, at nakað var í hesum, og tí eru vit ikki komnir longur enn stœðan er í dag.

Trý ár at fáa loyvi

Knút Nolsøe upplýsir viðari, at tað hevur tikið teimum meira enn trý ár at fáa loyvi til at gera tað arbeiði, sum higartil er gjørt í ár. Hetta er eitt arbeiði uppá umleið 100.000 krónur. — Vit hava eisini verið noyddir til at fara eftir grótinum til grótkast seks kilometrar longur burtur, enn har tað var at fáa. Tískil hevur hetta arbeiðið verið munandi dýrari enn ætlað. Og soleiðis hevur tað verið alla tíðina. Mótgangur og mótgangur, og tað er greitt, at hetta hevur tarnað okkum nógva.

Knút visir á, at nú tykist tað at vera stórir

áhugi hjá fleiri monnum at koma í gongd við at ala krækling. Hetta mest av fleiri orsökum, m.a. tí, at tað visir seg, at hann veksur væl hjá okkum, at vit hava ein stœðufastan skeljafisk sum ikki svimur, at hann er harðbólin móti sjúkum, og at hann skal ikki hava annað fóður, enn tað hann kann sila burtur úr sjónum. Ikki minst hetta seinasta hevur fingið menn at visa hesi alingini stóran ans. Við sila- og laksaaling er tað júst fóðurið, sum er ein av teimum stóru útreiðsluþøstum.

Fyrirumunir

— Hvussu metir tú møguleikarnar vera at konkurrera við onnur lond, sum eisini ala krækling?

— Vit koma at hava fleiri fyrirumunir. Vit koma at arbeiða biligari, tí tað krevst litil reinsing av okkara kræklingi. Kannarar visa eisini, at tann kræklingurin, sum veksur her hjá okkum, er framúr sunn og góð mannaføði. Í okkara grannalondum, har kræklingur verður aldur, skal hann reinsast, og í flestu førum vera í karantenu, aðrenn hann kann markaðarførast. Vit hava eisini eina vakstrartíð, sum er millum eitt og hálvtannað á skjótari enn í grannalondunum. Vit hav betri hitaumstøður til alingina. Aðrastaðni har veturin er kaldur, veksur kræklingurin ikki um veturin. Her í Føroyum veksur kræklingurin eisini um veturin, tí veturin er so mildur. Vit hava tvær føðuresongir. Ein er um várið og út á summarið, tá kræklingurin etur tað, sum havið gevur av sær av djóra- og plantuæti, meðan hin er út á heysti,

tá hann fær stórt tilskot av tí, sum hagin gevur av sær við regni og førir oman við áunum. Alt hetta ger, at vit eru førir fyri at koma skjótt og gott til eina góða vøru.

Vit skulu og vit vilja

— Men Knút, tað er ikki óvanligt at hoyra menn siga, at vit skulu ikki altið apa okkum eftir øðrum og eru vit ikki alt ov seinir at koma í gongd?

— Vit eiga ikki at hanga okkum í, hvat aðrir kunnu gera og hava gjørt, men harafturimóti eiga vit at siga, at vit skulu og vilja gera nakað. Hetta hava vit hoyrt so oftani fyrr. Spaniolar hava framleitt saltfisk langt aðrenn føroyingar, men vit selja í dag allan okkara saltfisk til m.a. teirra, og tað er blivið meira ár um ár.

Amerikanarar høvdu flak langt aðrenn vit komu inn í myndina. Og soleiðis kann visast á fleiri dømi.

Uppá fyrispurning hvussu tað er stætt við okkara villa kræklingastovni í Føroyum, sigur Knút Nolsøe, at vit hava nœkur sera virðismikil øki, har kræklingurin enn livir, men hann livir undir ringum umstøðum.

Frálík uppfirring hjá Jan Beck

Knút visir nú á, at her hevur Jan Beck á Skála gjørt eina frálíka uppfirring. Tað er at savna larvu á stœðum, har kræklingur, frá náttúruni livur og fáa hann upp í nakrar trossar úr tvíannaðum neti. Burturkast frá gamlari nót ella toskagørnum verður brúkt til hetta endamál. Endamálið við hesum er, at tann litli kræklingurin verður útlækstur í hesum trossum. Uppá henda máttan eru vit sjálvbjargn-

Knút Nolsøe í ferð við at leggja trossar út við Tiggjara

ir við ynguli í upp til nógva 1000 tons í framleiðslu. Hetta er av allarstørsta týðningi fyri framtíðar alingina av kræklingi her heima.

Knút sigur viðari, at vit við hesum háttinum kunnu fáa yngul uppá nógva biligari og betri máta enn aðrir.

Aðrastaðni hongja teir snórar út í sjónum millum boyur fyri at fáa larvu, sum svimur í sjónum, at festa seg og harvið vaksa til ein litlan krækling. Tá hon so er blivin til ein krækling uppá umleið 1 cm., verður hon koyrd í

eina hosu og hongd út á alistœðunum. Har verður eitt rættiliga stórt svinn, i mun til uppfirringina hjá Jan Beck at leggja trossar á tey náttúrligu gtingarplássini og so fáa larvu at vaksa inni í trossunum har.

Bestu økini fyri yngulframleiðslu eru norðan fyri Streym, eitt pláss sum verður nevnt Kræklingavík. Tað er á hesum plássinum, at alistœðirnar í Funningsfirði og Kaldbaksfirði hava lagt trossar út og síðani flutt teir til alistœðirnar. Hesir trossar

Framhald á síðu 11

Ein undangongumaður

Á hesi myndini siggja vit Jens Bech av Skála rigga útgerð til at gera vakstrarroyndir við kræklingi til í Tjaldavík í Suðri. Jens, sum ikki er blaðungur longur, hevur verið við at gera royndir við kræklingi øll hesi árin hetta arbeiðið hevur verið gjørt, og hann er »still going strong»